

Een klok en profil

K. Schippers

bron

K. Schippers, *Een klok en profil*. Amsterdam, Querido 1965

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/schi029klok01_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

VOOR ERICA

When a clock is seen from the side (in profile) it no longer tells the time.

Marcel Duchamp

Harten jagen

Wanneer je bij een kaartspel
dertien kaarten van dezelfde soort krijgt,
is de kans op herhaling
1:635.013.559.598.

Het aardige is eigenlijk
dat iedere samenstelling van dertien
dezelfde onwaarschijnlijkheid
van herhaling heeft.

Zo kan een café vol of leeg zijn,
kan het vijf dagen regenen
of een week lang om de dag,
zijn er soms drie bolhoeden in een straat te zien,
of geen
of een,
vreemd blijft het.

No, no Nanette

Tea for two heeft voor de oorlog
iets voor mijn vader gedaan.
En ook voor mij.
Hij liep langzaam om
het langer uit een huis
te kunnen horen
en miste zo lijn 2.
In de volgende zat mijn moeder.

Naar Dublin

voor Philip Mechanicus

Eén keer van Amsterdam naar Dublin gevlogen.
Later schreef ik:
Boven de Noordzee en de Engelse kust
keek ik naar beneden
en ik zag de landkaart uit de Bos Atlas:
het woord Noordzee
een beetje scheef gedrukt in het water
en de namen van de kuststeden
ook in de zee
omdat er op het land
geen plaats meer was.

Mocht ik nog eens gaan
dan zou ik misschien schrijven:
Boven de Noordzee en de Engelse kust
naar beneden gekeken,
de zee en de Engelse kust gezien.

Of:
De hemel had de kleur van mijn sokken,
maar ik kon niet zien
of het eb of vloed was.

De werkelijkheid lijdt niet
onder die observaties.
Er zijn alleen maar
verschillende gezichtspunten.

Portret van Diana (1½) door een niet-tekenaar

l i c h t b r u i n

h o o g

onder	bruin	bruin	onder
het	licht	licht	het
haar	blauw	blauw	haar
	klein		

dievan Shirl-
ey McLaine

fijn

l i c h t b r u i n

h o o g

onder	bruin	bruin	onder
het	licht	licht	het
	blauw	blauw	
haar	klein		haar

dievan Shirl-
ey McLaine

fijn

The value of comma's

voor Jan Hanlo

The mayor says the inspector is an ass.

The mayor, says the inspector, is an ass.

The mayor says, the inspector is an ass.

Gunstig in de werkelijkheid zitten

In spiegels probeer ik vaak te zien
de handelingen van degenen
die je niet kan zien
maar die toch in de kamer zijn.

Het resultaat van de lijn spiegel-proefpersoon
ligt meestal buiten mijn gezichtsveld,
delen van tafels en stoelen,
een stukje witte muur en
een keer zelfs de helft van een vogelkooi
met soms de vogel in die helft
zijn zichtbaar,
Arabië of een ander land
komt niet uit de atlas.

Gisteren zat ik naast een kast
en eindelijk lakte een meisje
dat ik niet kon zien
haar nagels in een spiegel
die ik kon zien,
ze had vijf minuten nodig
om ze droog te blazen.

Op een paard

Ex-keizerin Soraya bestaat.
Ik wist het wel van uit de krant,
maar ik heb het gezien,
toen ik tot aan mijn enkels in de zee stond
en zij mij op een paard passeerde.

Noordwijk aan Zee 1959 / Amsterdam 1963

Onder de zeebodem

Boven de hemel zit de hemel
boven de wolken zit de hemel
ook boven deze wolken

Boven de wolken zitten de wolken
boven het zeewater zitten de wolken
ook boven dit zeewater

Boven het zeewater zit het zeewater
boven de zeebodem zit het zeewater
ook boven deze zeebodem

Boven de zeebodem zit de zeebodem

£ 2/2/-

De intelligentste reactie op een boek
met alleen maar witte bladzijden
zoals je dat de laatste tijd wel ziet
uit een zuiverheidsprincipe
lijkt mij een boek
met bedrukte bladzijden
en wel in het bijzonder:
The bride stripped bare by her bachelors even
a typographic version
by Richard Hamilton
of Marcel Duchamp's Green Box
translated by George Heard Hamilton
published by Percy Lund, Humphries & Co. Ltd (1960)
dedicated to Bill and Noma Copley
(42 s.)

The Beatles

George Harrison
John Lennon
Paul McCartney
Ringo Starr

Armbanden van snoep

Ik ken iemand die zijn huisarts soms
oom Jaap mag noemen. En ook wel dokter.
De dokter die op zijn 62ste nog
colleges nieuw-Grieks ging lopen.

De beste oudemuntverzamelaar van Noorwegen
moest voor de koning in Zwitserland
een zeldzame gouden munt gaan kopen
en at op doorreis in Amsterdam een broodje kaas.

Je kan er nog wel meer uit lichten
- het winkeltje met kettingen en armbanden van snoep
zodat de meisjes in de klas
ongestoord kunnen genieten -
maar eigenlijk is er geen beginnen aan.

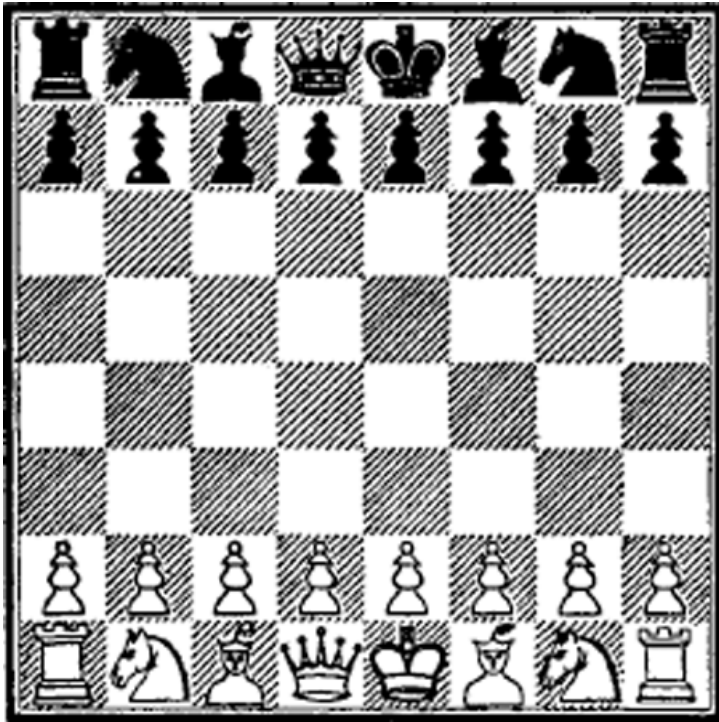
Dada en de werkelijkheid
hebben geen identificatie meer nodig.

Catalogusnummer 65: Bunt

voor Henk Marsman

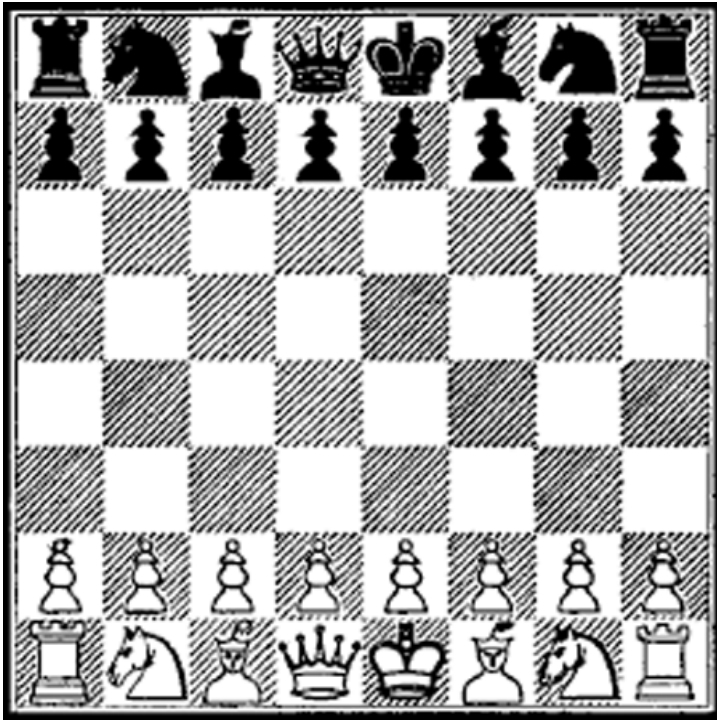
Merz-Bont
is mooier dan
nerz-bont

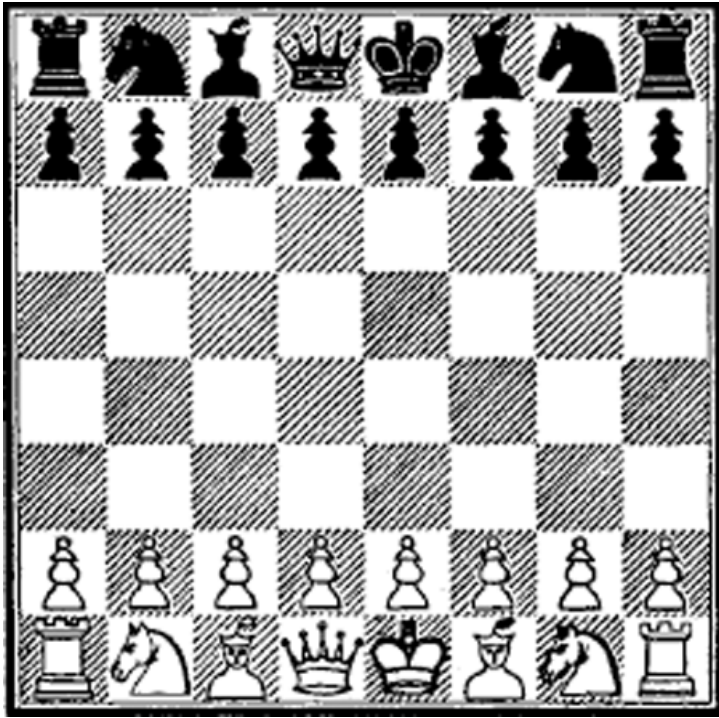
Wit wint in 22 zetten

Wit wint in 32 zetten

Zwart wint in 39 zetten

Opening van het visseizoen

Eindelijk buiten.
Water is water.
Riet is riet.
Een eend lijkt op een eend.

Maar nu begint mijn vader (62) weer.

Hij noemt waterhoentjes strijkbouten
en vindt dat de maan
ondergaat
als
de
zon.

Glazen

Een ober verdeelt de kracht
die hij nodig heeft
om een glas vol te schenken
meestal over twee glazen
en schenkt ze allebei
half-vol

Bep. hoofdtelw. zelfst. nw. (meerv. abstract)

voor Rob Nieuwenhuys

Voorzetsel zelfst. nw. (enk. concreet) w.w. 3de pers. enk.
sterk. overg. zelfst. nw. (enk. concreet)

Bijv. nw. overtreffende trap bep. hoofdtelw. zelfst. nw.
(enk. concreet) voorzetsel lidw. bep. zelfst. (enk. concreet)
voegw. van verg. bep. hoofdtelw. voorzetsel lidw. bep. zelfst.
nw. (enk. concreet)

Notering van een observatie

voor Eva

Iemand die ik vaak zie,
was anders vandaag.
Ogen bruin, mond fraai,
wenkbrauwen in de bekende
edele boogjes.

Ook was het niet de kleding,
hoewel die anders was,
maar die is dat iedere dag,
ze heeft een grote garderobe.

Na gepraat - de Marx Brothers,
het weer - en gezwegen - - te hebben,
wist ik het:
haar gewassen.

$$a^2 + b^2 + c^2 + 2ab + 2ac + 2bc$$

je schoonheid min je ogen noem ik a

de geest die in je dertelt b

je ogen

c

opgeteld en minstens een kwadraat gegeven:

$$(a + b + c)^2$$

Who?

Bij het lezen van een Engels artikel over schilderkunst
dwaalde ik af
en dacht aan de boekkritiek,
die ik eens las:

Een Nederlands artikel over een Engels boek,
waarin Engelse fragmenten
aangehaald werden.

A middle-aged gentleman,
who was in his twenties at the time,
has written me
that after Lois became Mrs. Arno,
he was heartbroken
and for several days and nights
did little except play
a record of 'Who?'
on his Victrola.

Ik las dat schilderkunststuk verder,
maar dacht nog aan die Nederlandse kritiek.

Ik vond het vreemd,
dat het Engels niet even
in Nederlands veranderde.

Zoals ik laatst in een restaurant

Een steentje in het water

De geur van jasmijn in deze Zuidfranse kamer.
Ook de honing op de ontbijttafel ruikt heerlijk.

Zoals ik laatst in een restaurant
een afspraak had met iemand,
die niet kwam.

En de croquet die ik had besteld,
liet ook al op zich wachten.

‘Zuivere hunvoed’

De verbazing iedere dag op peil houden:
tien dagen geleden moet je haar minstens
zo opvallend zijn geweest
als nu, 10 cm korter.

De merztekening ‘zuivere hunvoed’
van Kurt Schwitters uit 1928
met rechts de woorden zuivere hunvoed,
die in de oorspronkelijke tekst
even vreemd waren
als nu, in deze sprankelende hineininterpretatie
van het niets.

Bij het weerzien van 'The Bohemian girl' (28 juli 1964)

Stan Laurel zwaar ziek (Het Parool - 18 juli 1964)

Stan Laurel uit het ziekenhuis (Het Parool - 25 juli 1964)

Gelukkig (K. Schippers - 28 juli 1964)

Geen familie

Rousseau le douanier is nooit douanebeambte geweest,
 maar kreeg die naam van Alfred Jarry,
 omdat hij iets met accijnzen te maken had.

En Claire Booth Luce schrijft in 'Life' van 7 september '64,
 dat niet Hollywood de schuld van Marilyn Monroe's dood is,
 maar 'her daily, often hourly encounters
 with her mirror, mirror on the wall'
 na haar dertigste verjaardag.

(Ik laat nu maar rusten dat naast een close up
 van haar prachtige gezicht een full page-advertentie
 met de zin 'how to be an authority on whiskey
 in three easy lessons' staat.)

Mijn schemerlamp is recht,
 wanneer ik alleen de steel zie -
 scheef als ik ook naar de grond kijk.

En H.J. Marsman is geen familie
 van de dichter H. Marsman,
 die schreef o.a. 'Tempel en kruis'.

U.S.A. Cabaret

voor Pete Felleman

Way down among Brazilians
Coffee beans grow by the billions

Everywhere you go
Sunshine follows you

Bongo-bongo-bongo
I'm so happy in the jungle

Give me five minutes more
Only five minutes more

Powder your face with sunshine
Put on a great big smile

I really can't stay
But baby it's cold outside

Goodbye now, goodbye now
The trip by taxi wasn't far

Songs uit 1946-'52
De een nog aardiger dan de andere

Iets eerder dan

In een spoorwegcoupé: een matroos in unifom
een heer die naar buiten kijkt
twee kranten en een koffer in het bagagenet

Een dame met een hoed
bij de melkboer:
twee flessen melk en een ons jonge kaas

Een potlood naast het telefoonboek
Een kussen op de bank
Een baars in het water

Humoristische situaties zijn afhankelijk
van een accent

Het accent voor zijn
en lachen

Een goed begin

De morgen in ieder geval goed begonnen
een zinnetje ballast minder in mijn hoofd:
de trein rijdt altijd net voor mijn neus weg

Ik stond op het eerste perron en
stapte om tien over negen in de trein
enkele seconden daarna vertrokken we

Je weet het eigenlijk nooit

voor Gerard Bron

Vanmorgen zonder jas het huis uit
Prettig want ik heb een hekel aan jassen
Daar begint het te regenen
Naar boven om mijn jas te halen
Ik ben de straat uit en het is droog

Jas over de arm op weg naar mijn afspraak
Als ik er ben en naar buiten kijk
Zie ik dat het regent
En ben ik blij dat ik een jas bij me heb

Als ik een uur later vertrek
Leg ik de jas over mijn arm
Want het is droog

En een straat verder weer aan
Want het begint te regenen

Vier ready-mades

Objet usuel promu à la dignité d'objet d'art par le simple choix de l'artiste.

De eerste oefening

‘Nee, meneer,’ zei Harry. ‘Dat zou niet mogen van mijn moeder.’

‘Ha! Niet mogen van je moeder! Heel goed!’ brulde Maestro Valdibomba, en hij schoot in een daverende lach, zodat alle krulletjes op zijn hoofd heen en weer wiebelden.

Hannes en Harry vonden het helemaal niet om te lachen en stonden er dus ernstig bij, maar toen de directeur eindelijk klaar was met zijn brul-partij zei hij:

‘Goed zo! Goed zo! Zelf nooit lachen! Waar komen jullie vandaan?’

‘Dat mogen we niet zeggen,’ zei Hannes.

‘Hè?’ vroeg de maestro, en hij spalkte zijn ogen wijd-open.

‘Mogen we niet zeggen? Wàt? Onzin. Onzin! Waar kom je vandaan en wat kan je doen?’

‘We mogen niet zeggen waar we vandaan komen,’ stamelde Hannes angstig.

‘En we kunnen niets,’ zei Harry verlegen.

‘Onzin! Onzin!’ schreeuwde Maestro Valdibomba. ‘Spreek op! Vlug!’

Hannes en Harry schuifelden met hun voeten en draaiden hun hoeden rond, en zij wisten niets te zeggen - maar Bartholomeus, die achter hen stond, stootte hen aan en bromde: ‘Zeg iets - of...’

‘Denk aan de tijgerkooi,’ waarschuwde Bartholomeus.

‘Wat tijgerkooi? Wat is er met de tijgerkooi? Spreek op!’ commandeerde Valdibomba.

‘W-w-wij m-m-moeten er in,’ stotterde Hannes.

‘Ha!’ riep de maestro, ‘Ha, ha, ha! Tijgerkooi! Lilliputters in de tijgerkooi! Zijn Hapje en Hopje ooit in de tijgerkooi geweest? Neen! Ha! Tijgerkooi! Goed! Knap! Kranig!’

‘Wat is kranig?’ vroeg Harry, die er niets van begreep.

‘Dat je op wilt treden in de tijgerkooi!’ zei Valdibomba.

‘Goed verzonnen! Met of zonder tijgers?’

‘L...l...liever zonder tijgers,’ vond Hannes.

‘Ha, ha! Met leeuwen dus! Leeuwenkooi,’ zei de maestro, en daar scheen hij zoveel plezier in te hebben, dat zijn snorrepunten naar boven gingen wijzen. ‘Goed! Hoe? Hebben jullie leeuwen?’

De autobezitter

Er stapt een man in een auto
verricht de nodige handelingen
voor het rijden
en rijdt
daarna
dan ook
inderdaad
weg.

Stadhouderskade 42 te Amsterdam

Puntschoenen

Heel vroeger is er een tijd geweest dat de mannen schoenen droegen waarvan men de punten om het been moest wikkel-
len, zo lang waren ze.

Aantekeningen

The value of comma's: Engels grammaticaboekje.

Bep. hoofdtelw. zelfst. nw. (meerv. abstract): 'De waarheid als De koe', K. Schippers. Bl. 14. In woorden ontleed door R. Nieuwenhuys.

Who?: de Engelse tekst is uit 'The years with Ross', James Thurber. Signet Book. Bl. 165.

De eerste oefening: 'Circus Valdibomba', Toon Gerhard. Meulenhoff, Amsterdam. Bl. 50 t/m 52.

De autobezitter: 'De waarheid als De koe', K. Schippers. Bl. 30.

Stadhouderskade 42 te Amsterdam: Het Rijksmuseum.

Puntschoenen: weekblad 'De Echo', Amsterdam.